

[Evan Jensen.]

lærte deres digteres værker udenad, og der var kunstnere, der stadig skrev, malede og komponerede, undertiden i andre lande; men de var stadig polske kunstnere. Hvad var Danmark uden en kulturpersonlighed som f. eks. Grundtvig eller Carl Nielsen?

Kunstnerne fødes blandt folket, og de skaber for folket. Deres produktion bliver folkets kulturarv, hvis det er store kunstnere, og arven skulle jo nødigt ligge hen som død kapital. Det er da heller ikke tilfældet. Vi har en lang tradition for at benytte os af de kulturelle værdier. Hvis vi ser tilbage på den udvikling, der er foregået i vort land i de sidste godt 100 år, ser vi, at der i perioder har været en rig kulturel udvikling; det gælder både i by og på land.

I kølvandet på de folkelige bevægelser, som for de flestes vedkommende havde deres udspring i forrige århundrede, rejste der sig mange huse, der virkede som kulturhuse for en hel by eller en hel egn. Mange af vore højskoler og ungdomsskoler har været centre for folkeligt og kulturelt liv og har sat deres præg på deres egn. Det er jo således, at man visse steder, hvor der tidligere lå en højskole eller en ungdomsskole, taler om, at det stadig væk er en levende egn, og at linjen kan føres tilbage til den pågældende kulturinstitution.

Bag forsamlingshustanken taget i videste forstand lå der en idé — en idé, som betød noget for en gruppe mennesker. De ville ofre noget for at bygge et fællesskab op om deres idé, og så byggede de forsamlingshuset. Man vidste, hvad man ville bruge forsamlingshuset til. Jeg er enig med ministeren i, at tiden er løbet fra mange af vore forsamlingshuse, fordi man har forsømt at holde dem ved lige — i mange tilfælde, fordi man ikke økonomisk har kunnet magte opgaven. Efter den gældende fritidslov er der vel visse muligheder, som man mange steder har ladet ligge uudnyttede hen.

I dag kan det en gang imellem synes, som om det kniber mere med ideen, end det gjorde tidligere, og så må man i stedet for prøve at finde frem til, hvad man eventuelt kan gøre. For kulturcentre gælder det vel, at man endnu ikke rigtig ved, hvad de skal bruges til, og behovet er ikke klart analyseret. Nogle mennesker i dette land har den opfattelse, at sådanne huse, så-

danne centre, bør være nødvendige, at der bør være et behov; andre mener, at et kulturcenters blotte eksistens efterhånden vil skabe et behov.

Hvorom alting er: der blev nedsat et kulturudvalg, og det har afgivet en betænkning og udarbejdet lovforslag om kulturcentre. Kulturudvalget anfører i betænkningen, at det har rettet henvendelse til en række amtsungdomsnævn og en række kommuner og forespurgt om forskelligt for at få belyst interessen for oprettelse af kulturcentre, og man skriver så:

„Efter udvalgets opfattelse kan der spores en så overvejende positiv indstilling over for tanken om oprettelse af kulturcentre, at man mener, at der kan tales om et behov på dette område.“

Bedre kan det vist ikke siges af en række dygtige embedsmænd, at de ikke har fundet noget egentlig udtalt behov. Jeg vil derfor gerne takke ministeren for den redegørelse, vi fik i går. Jeg kan erklære mig enig med ministeren i de fleste af de fremførte synspunkter, og hvad specielt udskydelsen indtil videre af lovforslaget om kulturcentre angår, er jeg helt enig med ministeren. Dermed er jo ikke sagt, at spørgsmålet om plads, huse, hvor kulturelle aktiviteter kan foregå, kan tages af dagsordenen. Interessen for at gå i teater, selv spille amatørteater, se film, kunst, høre musik, selv være aktiv musikudøver osv. er jo stor, og forhåbentlig vil den øgede fritid yderligere skabe behov herfor.

Men under kulturministerens område hører jo en række love af nyere dato, der netop er gennemført med henblik herpå — jeg tænker på lovene om biblioteker, teatre, biografer, kunstmuseer og lokalmuseer, som ministeren også var inde på i går. Disse love skal til revision i folketingsåret 1968-69, og ved den lejlighed kan der være god grund til at se på, om ikke disse bestående institutioner i højere grad, end det er muligt i dag, kan komme til at danne rammen om en bys og egns hele kulturliv. Tager vi f. eks. et moderne bibliotek, er det i mange tilfælde velegnet som et sted for folk at samles. Gennem beskedne, eller for de gamle og utidssvarende huses vedkommende mere omfattende udvidelser, selvfølgelig også med et cafeteria, kunne biblioteket blive det